

РЕШЕНИЕ

№ 356

гр. София, 20.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **9910** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на С. Д. К., с ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ за присъждане на обезщетение за вреди вследствие на административни бездействия на работодателя при изплащане със забава на обезщетение за претърпяна трудова злополука. Претендираните вреди са в общ размер от 2000 лв., описани както следва: имуществени в рамките на 1000 лв., дължащи се на законна лихва върху сумата, изплатена му като обезщетения и неимуществени в рамките на 1000 лв., дължащи се на преживените болки и страдания. Посоченият исков период, през който са търпени вредите се сочи от 12.01.2018г., когато е подал в СДВР-МВР докладна записка относно претърпяната от него трудова злополука до 23.08.2019г., когато му било изплатено обезщетението от ведомството.

В съдебно заседание, ищецът поддържа исковата молба. Счита, че от събраните в хода на производството доказателства, е установена основателността на исковите му претенции.

Ответникът – директора на СДВР, чрез процесуалния си представител юрк. П., счита, че исковата молба е неоснователна, тъй като не е установен фактическият състав на претенцията по ЗОДОВ. Забавянето на изплащането на обезщетение за трудова

злополука не е по вина на СДВР, а е вследствие от обвързаната компетентност на органите по произнасяне. Изтъква, че ищецът не е останал без работа по вина на ведомството, поради което е останала недоказана причинно-следствената връзка между получения от него стрес и оставането му без работа. Представя писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение в минимален размер, съгласно чл.36 и чл.37 ЗПП.

С. градска прокуратура, чрез прокурор Д., излага становище за основателност на исковата претенция. Прави предложение размерът на обезщетението за имуществени вреди да е съобразно законната лихва на забавеното изплащане, като в случай, че сумата е по-голяма от 1000 лева, то тя да бъде сведена до претендираната, а неимуществените вреди да бъдат определени по справедливост.

От фактическа страна се установява следното:

Между страните не се спори, че към датата 12.01.2018 г. ищецът е работел на длъжност „старши полицаи“ при 02-ра група на 04-ти сектор ОПП-СДВР.

Съгласно изложеното в исковата молба и събраните по делото доказателства, на 12.01.2018 г. ищецът, прибирайки се по обичайния си маршрут след приключване на работния ден, претърпява инцидент. Веднага след инцидента отива на преглед в МВР болница, където специалист – травматолог констатира „изкълчване на раменна става на лява ръка“, като от данните за времето и мястото, на което е настъпил инцидентът, специалистът стига до заключение, че се касае за трудова злополука, съгласно чл. 55, ал.1 КСО, видно от болничен лист № Е20171626787, издаден за периода от 12.01.2018 г. до 10.02.2018 г. /л.23/. След така направената констатация от медицинското лице, ищецът се е обадил незабавно на работодателя си, за да го информира за случилото се, а на следващия ден, заедно с болничния лист, представя и докладна записка, в която подробно описва обстоятелствата по настъпилата трудова злополука.

Престоят за домашно лечение е продължен с болничен лист № Е20171626912 за период от още тридесет дни за времето от 09.02.2018 г. до 12.03.2018 г.

На 17.04.2018 г., ВПД началник на 02-ра група 04 СООРОО – ОПП - СДВР, старши инспектор К. В. издава Обстоятелствен протокол с рег. № 513р-31500/20.04.2018 г., в който е протоколирано, че служителят К. е претърпял трудова злополука, за която е уведомил прекия си началник по телефона, както и, че е ползвал 60 дни отпуск по болест.

На 16.08.2018 г., СДВР, в качеството си на осигурител, изпраща декларация за трудова злополука, с вх. № 787/16.08.2018 г. на Териториално поделение на Национален осигурителен институт- С. град /ТП на НОИ-С. град/ /л.15/.

На 20.08.2018 г., ТП НОИ-С. град изпраща до осигурителя разпореждане № 22444/20.08.2018 г., с което определя декларираната от него злополука със служителя С. К. като трудова злополука по чл.55, ал.2 КСО /л.16/.

На 25.09.2018 г., старши комисар И. И. от СДВР – МВР изпраща писмо до председателя на Централна експертна лекарска комисия при „Медицински институт“ – МВР, в което моли на осн. чл.238, ал.3 ЗМВР да бъде изготвено заключение за вида на телесната повреда и причинната връзка между увреждането и настъпилия вредоносен резултат по смисъла на § 1, т.5 и т.6 от ДР на ЗМВР.

На 19.10.2018 г., Централна експертна лекарска комисия при „Медицински институт“ – МВР изпраща писмо до старши комисар И. И. от СДВР – МВР, с което изисква цялата медицинска документация по случая.

На 24.01.2019 г., СДВР – МВР изпраща писмо, с рег. № 513р7167/24.01.2019 г., до

председателя на Централна експертна лекарска комисия, с което прилага следните документи: оригинал на лична здравна книжка на служителя, лист от рентгеноскопия/графия, издаден на 12.01.2018 г., CD от 03.06.2017 г. и от 12.01.2018 г., оригинал на рецепта, изискани с писмото от 19.10.2018 г.

На 03.05.2019 г., Централна експертна лекарска комисия при „Медицински институт“ – МВР издава Удостоверение № 73/8 на С. Д. К., в което определя травмата като средна телесна повреда, съгласно текста на чл.129, ал.2 НК.

На 20.05.2019 г., удостоверението и приложената към него медицинска документация са изпратени до директора на СДВР за връчването им на служителя срещу подпис и дата на получаване.

Видно от положения подпис и дата на връчване, удостоверението и медицинската документация са връчени на служителя през месец юли 2019 г.

На 23.08.2019 г. по банкова сметка IBAN [банкова сметка] към банка [фирма] с титуляр С. Д. К. е преведено с основание „заплата“ обезщетение от наредителя СДВР в размер на 7276, 61 лв. (л.8 по делото).

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля З. С., който заявява, че ищецът е изпитвал болки и страдания в периода, в който е бил неработоспособен. Ръката му висяла и била трудноподвижна. Споделя, че ищецът му споделил за преживяното психическо натоварване, вследствие на забавянето на производството по обезщетение за трудова злополука. Нуждаел се е от обезщетението, за да покрие разходите си.

В същото открито съдебно заседание, проведено на 18.01.2021 г. пред АССГ, ищецът заявява, че през исковия период не е оставал без работа. Напуснал е СДВР през месец август 2019 г.

При така установената фактическа обстановка съдът обосновава следните правни изводи:

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ предвижда отговорност на държавата и общините за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод на изпълнение на административна дейност. Съгласно чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита срещу незаконосъобразна дейност на администрацията е при условията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Фактическият състав на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; 2. Настъпила вреда от такъв административен акт или от действието или бездействието и 3. Причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

На първо място в случая стои въпросът е ли налице незаконосъобразна дейност на ответника СДВР, конкретизирана като бездействие по отношение на процедирането на заявената от ищеца трудова злополука.

Съгласно чл.55, ал.2, т.1 КСО: трудова е и злополуката, станала с осигурен по чл. 4, ал. 1 и чл. 4а по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до основното място на живеене или до друго допълнително място на живеене с

постоянен характер.

В КСО и в Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудови злополуки, законодателят е посочил точно и недвусмислено реда за деклариране на трудова злополука. Така в чл.2, ал.1 от Наредбата: за всяка трудова злополука пострадалият, непосредственият му ръководител или свидетелите на злополуката незабавно уведомяват ръководителя на осигурителя/предприятието ползвател или упълномощеното от него длъжностно лице. В настоящия случай видно от събраните по делото доказателства и от двете страни е видно, че служителят е изпълнил това свое задължение с уведомяването на работодателя си по телефона непосредствено след злополуката на 12.01.2018 г.

Съобразно чл.57, ал.1 от КСО, в редакцията към инцидента с ищеца и чл.3, ал.1 от Наредбата, когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, ръководителят или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от 3 работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя/предприятието ползвател декларация по образец, утвърден от управителя на НОИ, и обнародвана в "Държавен вестник". Декларацията се вписва в регистъра за трудови в предприятието.

Видно от представения на осигурителя, на 13.01.2018 г., болничен лист № Е20171626787, издаден за периода от 12.01.2018 г. до 10.02.2018 г., издалото го медицинско лице, което е от МВР болница, е дало заключение, че се касае за трудова злополука, съгласно чл. 55, ал.1 КСО.

Ето защо, СДВР в качеството на осигурител е следвало да представи декларация за трудова злополука в ТП на НОИ в тридневен срок от деня на узнаването /получаване на болничния лист/, съобразно чл.3, ал.1 от Наредбата, а именно в срок до 16.01.2018 г. Такава декларация обаче работодателят е подал в ТП на НОИ едва на 16.08.2018 г. – седем месеца по-късно.

По отношение на изпълнение на задължението си за деклариране на трудовата злополука СДВР не зависи от преценката на друг орган, като няма данни по делото между съобщаването на ищеца на инцидента на 12.01.2018г. и декларирането му от ответника пред ТД на НОИ с приложената на л.15 по делото декларация, да са извършвани някакви действия, освен съставен на 20.04.2018г. (л.42 по делото) обстоятелен протокол, в който не са изнесени данни, различни от тези в докладната записка на ищеца. Но дори и след този протокол, от СДВР е съставен протокол № 25/16.08.2018г. за разследване на злополуката от осигурителя (цитиран в разпореждането на дл.лице от НОИ, л.16 по делото и с нечетима дата на л.44 по делото) и декларацията е подадена на 16.08.2018г., т.е 4 месеца по-късно. В този смисъл бездействието за изпълнение на задължението за деклариране на трудовата злополука пред НОИ е изцяло на ответник СДВР.

Що се отнася до вътрешната процедура за обезщетяване на декларираната със значителна забава трудова злополука, действително СДВР е в условията на обвързана компетентност при определяне на вида трудова злополука, видно от разпоредите на чл.238 ЗМВР, според които на служители на МВР, претърпели трудова злополука се изплаща обезщетение в зависимост от вида на телесната повреда, който се определя от Централната експертна лекарска комисия при МВР.

Централна експертна лекарска комисия /ЦЕЛК/ е експертен медицински орган със статут на Териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ в МВР и 29 Регионални

експертни лекарски комисии със статут на Обща лекарска консултативна комисия към регионалните дирекции на вътрешните работи. Те извършват експертна дейност, съблюдавайки специфичните изисквания, определени от Закона за МВР и Постановление 212 на МС от 06.10.2000г.

Съобразно чл.32, ал.3 от Правилник за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, ТЕЛК освидетелстват и преосвидетелстват лицата в 3-месечен срок от постъпване на документите при тях.

Видно от събраните в хода на настоящото производство писмени доказателства, пълният набор от необходими документи, изискани подробно с писмо от 19.10.2018 г. от ЦЕЛК и получено в СДВР на 22.10.2018г. са изпратени в цялост едва на 24.01.2019 г. с писмо, с рег. № 513р7167/24.01.2019 г. по описа на СДВР – МВР. Видно от естеството на представените в ЦЕЛК на 24.01.2019 г. документи, а именно: оригинал на лична здравна книжка на служителя, лист от рентгеноскопия/графия, издаден на 12.01.2018 г., CD от 03.06.2017 г. и от 12.01.2018 г., оригинал на рецепта, изисканите от ЦЕЛК документи не би следвало да са затруднили СДВР при представянето им и е могло да бъдат предоставени своевременно още с първоначалното писмо от 25.09.2018г. Няма данни и кога са изискани от ищеца, за да се търси вина за забавянето при него. Ако се приеме 1 месечен срок за изпълнение на това комплектоване от СДВР, като максимално допустим срок за произнасяне по АПК от административните органи в административните производства (аргумент от чл.57, ал.5 от АПК) – т.е. до 22.11.2021г., то същата е надвишила с два месеца изпълнението на това си задължение по процедурата – от 23.11.2018г. до 23.01.2021г. От своя страна ЦЕЛК при МИ-МВР, доколкото към нея е приложим 3-месечният срок, споменат по горе, не е надвишила съществено този срок, като пълният набор от документи са постъпили на 24.01.2019г., а медицинското удостоверение № 73/8 (л.48 по делото) е издадено на 03.05.2019г.

Следователно, бездействието е на ответника и не е съпричинено от друг орган за задължението за деклариране и за комплектоване на преписката.

По повод изплащане на самото обезщетение не се установи друго забавяне от страна на СДВР в процедурата. След запознаване на ищеца със медицинското удостоверение на ЦЕЛК на 01.07.2019г. е издадена на 23.07.2019г. заповедта за изплащане на обезщетението и изплащането е в следващия месец на 24.08.2019г.

Въз основа на горепосоченото, съдът приема, че е налице първата предпоставка на фактическия състав на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а именно „бездействие“ на орган или длъжностно лице, което е незаконосъобразно. Забавата е първо за деклариране на трудова злополука от ответника в НОИ – от 16.01.2018г. до 16.08.2018г. и второ за изпращане от ответника на поисканите му документите на ЦЕЛК в периода след 22.11.2018г. – от 23.11.2018г. до 24.01.2019г.

По отношение на втората предпоставка на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ - твърдените от ищеца претърпени вреди, съдът счита следното:

Видно от медицинската документация, представена по делото, както и от удостоверението от ЦЕЛК, безспорно при ищеца е установено настъпило физическо увреждане, довело до временна неработоспособност. Травмата се изразява в нарушаване на физическата цялост и функциониране на пострадалото лице. Предиизвикано е от външен за пострадалото лице причинител: въздействието на работната среда /прибирал се след нощна смяна/, т.е. причината за влошеното

здравословно състояние на лицето е в пряка връзка с трудовата му ангажираност. На следващо място, физическото увреждане предполага влагане на средства за лечение, а временната неработоспособност винаги влияе негативно на финансовото състояние на пострадалия. Ето защо, законодателят е предвидил право на обезщетение при трудова злополука като вид компенсация за времето, през което пострадалото лице е неработоспособно. Именно заради това, в КСО (редакцията към 2018г.) и в Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудови злополуки, законодателят е посочил минимален срок от 3 дни, в който работодателят, след узнаване за настъпила трудова злополука, е длъжен да задейства процедурата, подавайки декларация за настъпилото събитие в НОИ. Забавяне от страна на СДВР с близо 9 м. на процедурата, обосноваваща изплащане на обезщетение, компенсиращо финансово пострадалото лице, като до изплащането на практика се е стигнало след било 20 месеца от 12.01.2018г. до 23.08.2019г., безспорно нанася вреди на правоимащия, който е лишен от полагащите му се средства в имуществената си сфера до изплащането им. Законната лихва, начислена за забавянето, би могла да го обезщети адекватно за имуществените вреди.

Съдът кредитира свидетелските показания на св. С. по отношение на изпитаните от ищца болка от травмата и притеснения по отношение на очакваното обезщетение. Безспорно е, че работодателят е следвало да задейства, проведе и съдейства за процедурата по получаване на обезщетение за трудова злополука в съответните кратки срокове, но не го е сторил. Забавата от страна на СДВР е значителна, а именно – общо девет месеца след уведомяването за настъпилата трудова злополука до обезщетяване ѝ, поради което за ищеца са настъпили вреди и в неимуществената сфера – неоправдани очаквания, стрес в продължителен период от време дали и кога ще му се изплати обезщетението за своевременно декларираната от негова страна трудова злополука.

От гореизложеното, съдът стига до извод, че е налице и третият елемент, а именно: причинна връзка – вредоносният резултат, изразяващ се в имуществени вреди, поради забава на дължимо обезщетение за трудова злополука, както и в притеснението на ищеца дали и кога ще го получи, представляващо неимуществени вреди, които безспорно са вследствие на бездействието на ответника.

От друга страна, към момента на настоящото производство, обезщетението е изплатено напълно на ищеца. Като срок на забавата, К. претендира периода от 12.01.2018 г. – 23.08.2019 г. Настоящият съдебен състав счита, че съобразно събраните по делото доказателства, възражението на ответната страна, че СДВР се намира в обвързана компетентност с ЦЕЛК, е частично основателно, поради което може да се направи обоснован извод за наличие на забава от страна на СДВР само за двата периода от 16.01.2018г. до 16.08.2018г. и от 23.11.2018г. до 24.01.2019г., извън които задълженията по процедурата са били за други органи – НОИ, ЦЕЛК или пък е било необходимо процедурно време за самия ответник

От горното следва, че дължимото обезщетение за имуществени вреди възлиза на законната лихва върху сумата по изплатеното обезщетение от за периода от 16.01.2018 г. до 16.08.2018г. (430.57 лв.) и от 23.11.2018г. до 24.01.2019 г. (127.35 лв.) или общо 557, 92 лв., изчислена с лихвен калкулатор

за законна лихва на интернет страницата на НАП с приложена по делото разпечатка, ведно със законната лихва върху това обезщетение от датата на подаване на исковата молба на 29.08.2019г. до пълното ѝ изплащане.

За размера на обезщетението за претърпени неимуществени вреди, съдът счита, че ищецът не доказва да е претърпял повече вреди от обичайните и нормалните за пострадалия, претърпени от забава на изплащане на обезщетение за трудова злополука, тъй като в периода на забавата, лицето е било ангажирано по трудов договор при ответника, получавало е трудово възнаграждение, физическото му състояние не е изисквало специални или скъпо платени медицински услуги, поради което съдът следва да прецени размерът на обезщетението по справедливост, съобразно чл.52 ЗЗД. Предвид разликата между претендирания и реалния срок на забавата, изплатеното от работодателя обезщетение и съобразно чл.51, ал.3 ЗЗД, обезщетяването за неимуществени вреди следва да се намали, ако то съдържа такива съставки като неудобства и страдания, които така или иначе, пострадалия е било неизбежно да претърпи. В този смисъл е тримесечният срок за произнасяне на ЦЕЛК, в който лицето е следвало да изчака, както и технологичното време, необходимо на ответника за процедиране на преписката и др. Ето защо, съдът счита, че е справедливо да присъди на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 300 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до пълното изплащане на сумата.

Ответникът претендира юрисконсултско възнаграждение, което обаче не му се следва и за отхвърлената част от иска, тъй като делото е заведено на 29.08.2019г. преди приемането на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ с изменението, обнародвано в ДВ бр.94/29.11.2019 г.

Така мотивиран и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд-София град

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати обезщетение за претърпени вреди на С. Д. К., с ЕГН [ЕГН], както следва:

- сума в размер на 557, 92 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, причинени от бездействието на СДВР по процедура по трудова злополука на 12.01.2018г., за периода от 16.01.2018 г. до 16.08.2018г. и от 23.11.2018г. до 24.01.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от 29.08.2019 г. до окончателното изплащане, като отхвърля иска за имуществени вреди в останалата му част до пълния размер на претендираната сума от 1000 лв.;

- сума в размер на 300 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от бездействието на СДВР по процедура по трудова злополука на 12.01.2018г., за периода от 16.01.2018 г. до 16.08.2018г. и от 23.11.2018г. до 24.01.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от 29.08.2019 г. до окончателното изплащане, като отхвърля иска за неимуществени вреди в останалата му част до пълния размер на претендираната сума от 1000 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба или протест пред

Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: